

FIȘA DISCIPLINEI

Sociologie și antropologie digitală

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Sociologie și Asistență Socială
1.3. Departamentul	Sociologie
1.4. Domeniul de studii	Sociologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Sociologie, Resurse Umane / Licențiat în Sociologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Sociologie și antropologie digitală			Codul disciplinei	ALR5101		
2.2. Titularul activităților de curs	Oana Mateescu						
2.3. Titularul activităților de seminar							
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS/OP

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	0
3.4. Total ore din planul de învățământ	24	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					33
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					0
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				51	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
--------------------------------	--

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> - Proiectarea și realizarea de cercetări sociologice (culegere, prelucrare și analiză de date sociale) în organizații și comunități, cercetări culturale, studii de piață etc - Gestionarea sistemelor de date sociale - Diagnoza problemelor sociale/ sociologice și analiza și aplicarea de politici publice și sociale - Utilizarea adecvată a perspectivei sociologice aplicate - Identificarea, analiza (explicarea) și soluționarea de probleme și conflicte sociale în organizații și comunități - Analiza comunicării sociale
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională. - Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup a capacităților empatiche de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă. - Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, aplicații software de specialitate, baze de date, cursuri on line etc.) atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională. - Utilizarea unei limbi de circulație internațională pentru studiul bibliografiei, redactarea textelor științifice și prezentarea rezultatelor unui public internațional.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Cursul își propune să demonteze miturile neutralității tehnologice, arătând cum infrastructurile, platformele, algoritmi și practicile digitale cotidiene participă la reproducerea capitalismului, a inegalităților și la apariția formelor de control și supraveghere. Printr-o abordare socială critică, vom investiga cum tehnologiile digitale reconfigurează identități, corpuri, relații, comunități și forme de muncă, dar și cum ele pot fi transformate în terenuri de rezistență, imaginație și luptă politică.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>La finalul cursului, studenții vor fi capabili să:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Contextualizeze critic tehnologiile digitale în relație cu istoria, infrastructurile și ideologiile care le produc. 2. Aplice metode antropologice și etnografice la studiul mediilor și comunităților digitale. 3. Analizeze experiențe digitale legate de corp, intimitate, identitate, gen și comunicare (inclusiv interacțiuni cu nonumani – boți, AI). 4. Explice modul în care platformele digitale configurează munca, economia atenției și precaritatea. 5. Identifice mecanismele de supraveghere, extragere de date și algoritmizare și impactul lor asupra inegalităților sociale. 6. Examineze legăturile dintre digital și politică, inclusiv guvernarea platformelor, formele emergente de radicalizare digitală și luptele culturale. 7. Critice mitologiile Silicon Valley și discursurile tehnosoluționiste, formulând alternative bazate pe solidaritate și justiție socială.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere: De ce o antropologie digitală?	Prelegere, materiale media, discuție	
2. Tehnologia (digitală) ca relație socială		
3. Metodologii digitale		
4. Intimitate, identitate, gen și corp în spațiul digital		
5. Conversații digitale (post)umane. Viralitate.		
6. Infrastructuri materiale și colonialism digital		
7. Capitalismul platformelor și munca precară		
8. Supravegherea și extragerea de date		
9. Algoritmi, AI și inegalitate		
10. Politica digitală și guvernare		
11. Tineri furioși, jocuri video și lupte culturale		
12. Rezistență, activism și viitoruri post-digitale		
13.		
14.		

Bibliografie

Obligatorie

Benjamin, Ruha. 2022. *Viral Justice*. Princeton UP. [selectii]

Bonini, T., & Trere, E. 2024. *Algorithms of Resistance*. MIT Press. [selectii]

Chun, Wendy. 2024. *Discriminating Data: Correlation, Neighborhoods, and the New Politics of Recognition*. MIT Press.

Crawford, Kate. 2022. *The Atlas of AI*. Yale UP. [selectii]

Eubanks, Virginia. 2021. *Automating Inequality*. Picador. [selectii]

Golumbia, David. 2019. "The Great White Robot God." <https://davidgolumbia.medium.com/the-great-white-robot-god-bea8e23943da>

Gray, Catriona. 2023. „More than Extraction: Rethinking Data's Colonial Political Economy,” *International Political Sociology*, Volume 17, Issue 2, <https://doi.org/10.1093/ips/olad007>

Guinzburg, Amanda. 2025. *Diabolus Ex Machina*. [Substack]

Lazar, Sian. 2023. Platform Labour: digital management and fragmented collectivities (capitol 6, pp. 188–214). In *How We Struggle: A Political Anthropology of Labour*. Pluto Press.

Lin, B. 2024. The AI Chatbot Always Flirts With Me, Should I Flirt Back: From the McDonaldization of Friendship to the Robotization of Love. *Social Media + Society*

Keane, Webb. 2025. *Animals, Robots, Gods: Adventures in the Moral Imagination*. Princeton UP (selectii)

Nagle, Angela. 2020. *Kill All Normies: Online Culture Wars from 4chan and Tumblr to Trump and the Alt-Right*. Verso.

Noble, S. 2018. *Algorithms of Oppression: How Search Engines Reinforce Racism*. NYU Press. [selectii]

Powers, Richard. 2011. Enquire within upon everything. In *Switching Codes: Thinking Through Digital Technology in the Humanities and the Arts*, ed. Thomas Bartscherer si Roderick Coover. University of Chicago Press.

Seaver, Nick. 2017. Algorithms as culture: Some tactics for the ethnography of algorithmic systems. *Big Data & Society*.

Sadowski, Jathan. 2025. *The Mechanic and the Luddite*. University of California Press. [selectii]

Schlegel, Linda si Rachel Kowert (eds). 2024. *Gaming and Extremism: The Radicalization of Digital Playgrounds*. Routledge [selectii].

Starosielski, Nicole. 2015. *The Undersea Network*. Duke UP. (cap. introductiv)

Turkle, Sherry. 2023. *Redescoperirea conversatiei. Puterea dialogului în epoca digitala*. Bucuresti: Humanitas [selectii]

Winner, Langdon. 1980. Do Artifacts have Politics? *Daedalus* 109 (1):121-136.

Zuboff, Shoshana. 2023 (trad. rom.). *Era capitalismului de supraveghere*. Publica. (fragmente selectate).

Optionala

Aleksic, Adam. 2025. *Algospeak: How Social Media Is Transforming the Future of Language*. Penguin.

Baghiu, S. 2025. Loony platform politics: the Romanian far-right performance and the digital dystopia of 2024. *Journal of Contemporary Central and Eastern Europe*, 33(1), 235–249. <https://doi.org/10.1080/25739638.2025.2482400>

Couldry, Nick & Mejias, Ulises. 2019. *The Costs of Connection*. Stanford UP. (capitole selectate).

Gershon, Ilana. 2010. Breaking-up is hard to do: media switching and media ideologies. *Journal of Linguistic Anthropology* 20 (2): 389-405.

Lungu, BA. 2025. Machines looping me: artificial intelligence, recursive selves and the ethics of de-looping. *AI & Soc.* <https://doi.org/10.1007/s00146-025-02632-z>

Jasanoff, Sheila & Kim, Sang-Hyun. 2021. *Dreamscapes of Modernity: Sociotechnical Imaginaries and the Fabrication of Power*. Chicago UP.

Morozov, Evgeny. 2019. „Digital Socialism? The Calculation Debate in the Age of Big Data”. *New Left Review*, 116.

Mullaney, T. et al. 2021. *Your Computer is on Fire*. MIT Press. [selectii]

Pink, Sarah et al. 2022. *Digital Ethnography: Principles and Practice*. Sage.

Ștefănescu, Alex. 2025. Represiunea algoritmică. Cum este folosită tehnologia AI în războaie și programe de monitorizare în masa. <https://www.misreport.ro/p/editia-252>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei nu doar respectă standardele academice și profesionale, ci provoacă studenții să gândească critic relația dintre tehnologie, putere și societate. Cursul dezvoltă competențe metodologice și analitice necesare pentru a înțelege și a interveni în mediile digitale, pregătind studenții să nu accepte digitalul ca neutru sau inevitabil. Astfel, studenții vor fi capabili să interpreteze, să analizeze și să intervină în mod informat și critic în mediile digitale, atât în cercetare, cât și în practică profesională.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Alegerea unei teme; Schiță de proiect și metodologie; Colectare de date; Raport scris final.	Mini proiect de cercetare (2000 cuvinte)	80%
	Identificarea temei; cartografiere și analiza; prezentare	2 exercitii practice în grupuri mici (2-3 persoane)	20%

Condiții de acces la examen: studenții trebuie să participe la minimum 4 cursuri.

Sesiunea de restanțe: se păstrează evaluările pe parcurs (exercitiile). Nota finală se poate îmbunătăți prin reevaluarea proiectului final sau prin refacerea acestuia dacă nu a fost predat. Studenții care îndeplinesc condițiile de prezență pot alege să se prezinte direct în sesiunea de restanțe, fără penalizare. Evaluare alternativă pentru studenții care nu au putut realiza exercitiile practice: Jurnal digital reflexiv (20%) - 4 însemnări scurte (aprox. 300 de cuvinte fiecare), pe teme anunțate. **Sesiunea de lichidări:** se păstrează evaluările pe parcurs (unde e posibil), dar studenții pot fi rugați să refacă exercitiile practice/jurnalul digital și să depună proiectul final.

10.6 Standard minim de performanță

Pentru promovare studentul trebuie să obțină minim 5 puncte din max. 10 puncte.

Plagiatul va fi sancționat conform reglementărilor universitare, inclusiv prin neacordarea punctajului pentru lucrarea plagiată.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	--

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data completării:

Semnătura titularului de curs

.....

Data avizării în departament:

Semnătura directorului de departament

.....